

Pilot

Diversiteit in Pleegzorg

Colofon

Dit is een uitgave van de samenwerkende partners:

- Attanmia
- Dona Daria
- Flexusjeugdplein
- Me & Society
- Platform voor Participatie en Burgerschap in Rotterdam en omstreken
- Rading
- Spirit
- Trias Pedagogica

Platform voor Participatie en burgerschap in Rotterdam en omstreken.

Deze pilot is mede mogelijk gemaakt door Stichting Kinderpostzegels.

Inhoudsopgave

1 Diversiteit in pleegzorg	6
1.1 Pleegzorg op de kaart	7
1.2 De aanleiding: probleem- of vraagstelling	9
1.3 Doelstelling	12
1.4 Doelgroep	13
1.5 Partners in Diversiteit	15
2 Stappen richting diversiteit in pleegzorg	22
2.1 Voorbereiding	23
2.2 Bewustwording	25
2.3 Kindgerichte werving	27
2.4 Kennis- en expertise uitwisseling	29
2.5 Partner worden	30
2.6 Diversiteit in perspectief	32
3. Waarom diversiteit in pleegzorg	34
3.1 Het belang van de culturele en religieuze achtergrond	35
3.2 Opvang van allochtone kinderen in een autochtoon gezin	36
3.3 Pleegzorg binnen de islamitische traditie: kafala	38
3.4 Bewustwording diversiteit in pleegzorg	39
3.5 Kracht van de pilot	41
4 Diversiteit in de praktijk	44
4.1 Tot stand komen pilot	45
4.2 De pilot in de praktijk	46
4.3 Een korte reflectie van de partners	49

Inleiding

In 2012 is de pilot Diversiteit in Pleegzorg van start gegaan. Pleegzorginstellingen en migrantenorganisaties uit de vier grote steden zijn met elkaar gaan werken aan meer diversiteit in pleegzorg.

We zien in deze grote steden een oververtegenwoordiging van kinderen/jongeren met een bi-culturele achtergrond in de pleegzorg, maar we zien niet evenredig veel pleeggezinnen met een bi-culturele achtergrond. We zien verontwaardiging vanuit verschillende gemeenschappen rondom incidenten in de media over plaatsingen in pleeggezinnen waar ze zich niet in herkennen, bijvoorbeeld de Yunus-discussie of de situatie waarbij een pleegkind de religie van het pleeggezin overneemt.

Er is een heel sterk besef aanwezig dat kinderen in hun eigen gezin behoren te blijven en als het dan echt niet anders kan, in de meeste gevallen het beste opgevangen kunnen worden in gezinnen met dezelfde culturele en/of religieuze achtergrond. Dit besef leidt echter niet tot het meer aanmelden van pleeggezinnen met een bi-culturele achtergrond, zodat in de praktijk veel kinderen met een bi-culturele achtergrond geplaatst worden in een gezin met een autochtone achtergrond. Hoe breng je hier nou verandering in. Is het belangrijk om in te zetten op de werving van bi-culturele pleeggezinnen, moet er aandacht zijn voor een goede voorbereiding van bestaande gezinnen op kinderen met een bi-culturele achtergrond, of moeten we ons gaan richten op kindgericht werven omdat die methode beter aansluit bij een diversiteit aan gezinnen?

Vanaf eind 2010 zijn migrantenorganisaties met pleegzorginstellingen in gesprek om te kijken hoe er binnen gemeenschappen meer

bewustwording over en begrip komt voor pleegzorg en hoe pleegzorginstellingen zich meer bewust kunnen worden van diversiteit in pleegzorg. In samenwerking met Stichting Kinderpostzegels Nederland is dit uitgegroeid tot de pilot Diversiteit in pleegzorg.

Deze partners zullen hun netwerken binnen de verschillende gemeenschappen motiveren en mobiliseren om zich in te zetten voor dit doel. We zullen ons op verschillende niveaus inzetten voor diversiteit in pleegzorg, te weten:

1. een brede bewustwordingscampagne van de noodzaak en het belang van pleegzorg en het beschikbaar komen van meer moslimpleeggezinnen;
2. de concrete werving van potentieel geïnteresseerde pleeggezinnen die warm overgedragen zullen worden aan de pleegzorginstellingen;
3. kennis-, ervaring- en expertise uitwisseling tussen sleutelfiguren en pleegzorginstellingen om zo te zorgen voor betere werving, intake, begeleiding en ondersteuning van moslimpleeggezinnen;
4. een pilot binnen de pilot zal plaatsvinden van drie bijeenkomsten om het thema ook bij andere doelgroepen bespreekbaar te maken.

In dit boekje laten we u kennismaken met de aanpak, de resultaten, de partners en het proces dat doorlopen is binnen de pilot. We laten u zien wat de meerwaarde was van de pilot en waarom aandacht voor diversiteit binnen pleegzorg zo van belang is.

Met deze aanpak kunt u binnen uw organisatie of gemeenschap het thema diversiteit in pleegzorg bespreekbaar maken. Het biedt u handvatten om de dialoog te starten en te kijken hoe allianties met voor u nieuwe partners kunnen bijdragen aan de visie van alle partijen op diversiteit in pleegzorg.

6

1. Diversiteit in pleegzorg

In dit eerste hoofdstuk nemen we u mee in de opzet van de pilot. We kijken naar de resultaten, de gestelde doelgroepen en de partners betrokken bij de pilot.

Diversiteit in pleegzorg vraagt ook om een diversiteit in partners. Dit gaat niet lukken als migrantenorganisaties en/of pleegzorginstellingen hier zelfstandig mee aan de slag gaan. Dit vraagt een gezamenlijke visie,

doel, begrip van de doelgroep en aanpak. Maar vooral ook vraagt het om dialoog onder de partners. Het doel voor de kinderen herkennen alle partners, maar kennen partners elkaar wel goed genoeg, weten we genoeg over pleegzorg en diversiteit en hoe komen we met elkaar tot een doel? De organisatieculturen en kennis liggen soms ver uit elkaar en vragen om dialoog en geduld om te komen tot waar je wilt.

De meerwaarde van de aanpak zit hem met name in de verbinding tussen migrantenorganisaties, ingezette sleutelfiguren en pleegzorginstellingen. Op een laagdrempelige en voor de doelgroepen herkenbare methode is ingezet op kennisoverdracht en bewustwording van pleegzorg onder gemeenschappen in de vier steden.

1.1 Pleegzorg op de kaart

Een van de belangrijkste vragen binnen deze pilot is natuurlijk: wat heeft het opgeleverd? Waarom moet ik als pleegzorginstelling, migrantenorganisatie, beleidsmaker of andere betrokken partij aan de slag met diversiteit in pleegzorg?

Heel simpel:

Als partners staan we achter de wens dat ieder kind dat tijdelijk of voor langere duur niet meer thuis kan wonen, een thuis krijgt, niet ver van huis. Een thuis waar het kind zich veilig voelt, zich kan ontplooiën en zijn eigen identiteit kan beleven en ontwikkelen. Wij nemen onze verantwoordelijkheid om onze krachten te bundelen en eraan bij te dragen dat er voor kinderen in Nederland die dit nodig hebben, voldoende pleeggezinnen zijn die aansluiten bij hun sociale, culturele en religieuze leefomgeving en identiteit. We sluiten hiermee aan bij het internationale verdrag inzake de Rechten van het Kind.

7

Wat heeft deze pilot daar specifiek aan bijgedragen:

- Drie pleegzorginstellingen hebben met vijf migrantenpartners (die weer met een veelvoud aan migrantenzelforganisaties samengewerkt hebben) samen gekeken naar diversiteit in pleegzorg. Het ging hierbij om nieuwe partnerschappen van organisaties die elkaar en elkaars werkwijze niet of nauwelijks kenden. Er waren uitdagingen in de samenwerking, maar de banden die gesmeed zijn, hebben voor beide zijden geleid tot bevredigende resultaten en een grote behoefte om te blijven investeren in de band en diversiteit in pleegzorg in het algemeen.
- De migrantenorganisaties hebben twintig sleutelfiguren geworven die als een tussenpersoon de gemeenschappen zijn gaan informeren over pleegzorg en die een brugfunctie hadden tussen de gemeenschap en de pleegzorginstellingen.
- Een training is ontwikkeld door een pleegzorginstelling en een migrantenpartner waarin aandacht was voor het begrip pleegzorg, de culturele component hierin, hoe de dialoog te starten in verschillende gemeenschappen en hoe stil te staan bij de eigen visie op pleegzorg. De samenwerking gaf de deelnemers direct de kans om kennis te maken met een pleegzorginstelling en hun werkwijzen. Tot slot hebben de sleutelfiguren ook informatie gekregen over hoe mogelijke geïnteresseerden warm over te dragen naar de pleegzorginstelling.
- De sleutelfiguren hebben gedurende de pilot een band opgebouwd met de pleegzorginstellingen, zodat ze ook echt in staat zijn om een brugfunctie te vervullen tussen de pleegzorginstellingen en gezinnen die mogelijk een kind op zouden willen vangen.
- In totaal zijn twintig sleutelfiguren betrokken geweest bij de pilot. Tien vrouwen en tien mannen van acht verschillende nationaliteiten uit drie steden.
- Met vijftig voorlichtingen verdeeld over Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht zijn in totaal minimaal 1100 mensen bereikt.

- Vier attitude bijeenkomsten zijn georganiseerd om mensen die interesse toonden in pleegouderschap verder te informeren over wat het inhoudt om pleegouder te zijn.
- Tot aan de slotconferentie hadden vijf gezinnen zich aangemeld om pleegouder te worden. Vier van deze gezinnen voldeden helaas niet aan de voorwaarden die gesteld worden om pleeggezin te kunnen worden.
- Drie bijeenkomsten hebben plaatsgevonden met alle partners. Tijdens deze bijeenkomsten is informatie over de voortgang van het project uitgewisseld en is gesproken over de ervaringen en resultaten van de pilot. Maar ook over de knelpunten die we ervoeren en de nieuwe vragen die de pilot opriep bij de partners.
- Via een slotconferentie zijn de resultaten gedeeld met organisaties uit het werkveld, zodat ook zij kunnen leren van de ervaringen.
- Deze beschrijving van de aanpak vormt een laatste resultaat van de pilot. Deze maakt de ervaringen op grotere schaal overdraagbaar naar andere organisaties.
- Mensen die aan dit project deel hebben genomen, hebben een positievere houding gekregen ten opzichte van het thema 'pleegzorg' in het algemeen en de plaatsing van kinderen met een migrantenachtergrond binnen pleegzorg in het bijzonder. Verrassend was ook dat sommige ouders openstonden voor opvang van kinderen uit andere culturen dan de eigen cultuur.

1.2 De aanleiding: probleem- of vraagstelling

Het Internationale Kinderrechtenverdrag (IVRK) bepaalt dat een kind '... voor de volledige en harmonische ontplooiing van zijn of haar persoonlijkheid, dient op te groeien in een gezinsomgeving, in een sfeer van geluk, liefde en begrip' (preambule) en dat gezinsopvang de meest aangewezen optie is als kinderen niet thuis kunnen wonen (art. 20).

Voorts stelt het verdrag dat de culturele, linguïstische en religieuze achtergrond van het kind één van de aspecten is waarmee rekening gehouden moet worden bij het bieden van een passende vorm van pleegzorg.

Onderzoek heeft door de jaren heen steeds weer bevestigd dat het voor de gezonde ontwikkeling van kinderen van cruciaal belang is dat zij in een veilige en stimulerende gezinsomgeving kunnen opgroeien. Om deze reden worden in Nederland ook steeds meer kinderen bij uithuisplaatsing in een (pleeg)gezin geplaatst in plaats van in een leefgroep.

In de afgelopen tien jaar is het aantal kinderen dat gebruik maakt van pleegzorg verdubbeld. Ieder jaar melden zich nieuwe aspirant-pleegouders aan. Veel organisaties zetten zich in om de kwaliteit van de pleegzorg te verbeteren. Toch blijft de vraag groter dan het aanbod. Ook lijken problemen soms sneller te groeien dan de geboden oplossingen. Kinderen zijn daar de dupe van.

Met name in de grote steden is er een toenemend aantal allochtone kinderen dat opgevangen wordt in pleeggezinnen. Er zijn geen precieze cijfers beschikbaar, omdat er niet geregistreerd wordt op afkomst van de kinderen, maar in de praktijk blijkt dat er meer allochtone kinderen zijn die opvang nodig hebben dan er allochtone pleeggezinnen beschikbaar zijn. Hierdoor kan niet worden voldaan aan de hierboven genoemde richtlijn uit het IVRK, namelijk dat er bij plaatsing in een pleeggezin rekening gehouden moet worden met de culturele achtergrond van de kinderen.

De steden Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht verkeren ook in de positie dat het voor hun lastig is om kinderen met bi-culturele achtergrond te plaatsen in een gezin met een zelfde bi-culturele/religieuze achtergrond. Met name waar het gaat om kinderen van Marokkaanse, Turkse, Caribisch Nederlandse, Surinaamse, Kaapverdiaanse en Poolse achtergrond.

Stichting Kinderpostzegels zet zich er voor in dat zo veel mogelijk kinderen een veilig en warm thuis kunnen krijgen. Ze hebben een pleegzorgprogramma ontwikkeld waarbinnen ze zoeken naar verschillende interventies die bijdragen aan het verbeteren van de positie van de kinderen.

Verschillende migrantenorganisaties wilden zich inzetten om binnen hun doelgroepen aandacht te vragen voor pleegzorg. Ze zagen dat er veel onbegrip bestaat tegenover de pleegzorginstellingen, maar ook tegen het opvangen van kinderen. Binnen verschillende culturen bestaat twijfel over of je kinderen van anderen op kan/mag vangen. Deze twijfel leidt ertoe dat er bijvoorbeeld weinig islamitische pleeggezinnen zijn.

Ook de angst voor pleegzorginstellingen en het onbegrip voor het uit huis plaatsen van kinderen maakt dat veel mensen liever niets van doen willen hebben met deze instellingen.

Dit maakt echter wel dat kinderen opgevangen worden in de gezinnen die beschikbaar zijn en dat dit vaak niet aansluit bij de cultuur/religie van de kinderen. Iets wat ook weer weerstand oproept bij diverse gemeenschappen, omdat ze die situatie niet altijd wenselijk vinden.

Stichting Kinderpostzegels heeft een verbinding gelegd tussen de migrantenorganisaties die aandacht wilden besteden aan het thema en pleegzorginstellingen uit de betreffende steden.

Dit heeft geleid tot een unieke alliantie van partners met een zelfde doel en passie om aan de slag te gaan om migrantengemeenschappen te betrekken bij het thema pleegzorg en het zoeken naar gezinnen die kinderen die niet thuis kunnen wonen op willen vangen.

1.3 Doelstelling

De partners hebben het volgende doel vastgesteld als hoofddoel van de pilot.

Ontwikkelen van instrumenten en methodieken om een toename van pleegouders met een allochtone achtergrond te genereren, zodat meer kinderen die in pleegzorg terecht komen de kans krijgen om op te groeien in een voor hun veilige en stabiele omgeving die aansluit bij hun eigen culturele/religieuze achtergrond, zodat zij voldoende kansen krijgen zich te ontwikkelen en ontplooien binnen hun eigen identiteit.

De volgende subdoelen zijn vastgesteld voor de pilot:

- Sleutelfiguren trainen en inzetten om moeilijk bereikbare groepen te bereiken.
- Een brede bewustwordingscampagne uitvoeren onder verschillende gemeenschappen in de vier deelnemende steden.
- Het versterken van de bekendheid en acceptatie van pleegzorg.
- Allochtone pleegouders werven en warm overdragen aan de pleegzorginstellingen in de verschillende steden.
- Wederzijdse deskundigheidsbevordering, uitwisseling van expertise en ervaringen tussen migrantenorganisaties en pleegzorginstellingen.
- Sleutelfiguren inzetten om met pleegzorginstellingen te werken aan het kindwerven onder verschillende gemeenschappen.
- Beschrijven van de aanpak van deze pilot om diversiteit in pleegzorg te bevorderen.

De subdoelen geven invulling aan welke stappen gezet zijn binnen de pilot om bij te kunnen dragen aan het behalen van de hoofddoelstelling.

Bij de start van de pilot zijn ook een aantal verwachte resultaten beschreven:

De te verwachten kwantitatieve resultaten van deze pilot voor de vier deelnemende steden zullen zijn:

- Minimaal vijftien sleutelfiguren zijn getraind in het geven van voorlichtingen.
- Minimaal vijftig voorlichtingen zijn georganiseerd in de verschillende steden.
- In totaal zullen met de bewustwordingscampagne minimaal duizend mensen bereikt worden.
- Door middel van ondersteuning bij kindwerving zullen minimaal vijftien nieuwe pleeggezinnen warm overgedragen worden aan de pleegzorginstellingen.
- Een slotconferentie zal georganiseerd worden waar de aanpak gepresenteerd wordt.
- Tot slot noemen we nog de kwantitatieve resultaten:
- De aanpak rondom deze pilot is beschreven en gepubliceerd en ter beschikking gesteld aan organisaties in Nederland.

1.4 Doelgroep

De ervaring leert dat het belangrijk is om bij moeilijk te bereiken of kwetsbare doelgroepen in te zetten op maatwerk. Omdat dit voor de eerste keer is dat een grootschalige pilot opgezet is waarin belangenorganisaties samenwerken met pleegzorginstellingen om de betrokkenheid van allochtonen bij pleegzorg te vergroten, is in deze pilot per stad bekeken op welke doelgroep ingezet zou worden en is daarbij maatwerk toegepast.

Uit gesprekken met de pleegzorginstellingen bleek met name voor de volgende doelgroepen behoefte aan een toename van het aantal plaatsen voor kinderen:

Amsterdam: Turks, Marokkaans en Pools.

Den Haag: In Den Haag was geen pleegzorginstelling betrokken, maar zijn wel bijeenkomsten georganiseerd voor de Turkse en Marokkaanse doelgroep.

Rotterdam: Marokkaans, Caribisch Nederlands, Surinaams, Kaapverdiaans en Pools.

Utrecht: In Utrecht is ervoor gekozen om zich voor deze pilot in te zetten op de Marokkaanse doelgroep.

Naast de verschillende gemeenschappen richtte de pilot zich ook op andere partijen die betrokken zijn bij diversiteit in pleegzorg.

Indirect richtte de pilot zich ook op de volgende doelgroepen:

- Sleutelfiguren binnen de allochtone gemeenschappen: als eerste zijn deze sleutelfiguren bewust gemaakt van het belang van pleegzorg en zijn ze empowered en geholpen om hun rol vorm te geven om dit thema onder de aandacht te brengen bij hun achterban.
- Zichtbaar maken van bestaande structuren waarin kinderen in niet-officieel erkende pleeggezinnen gehuisvest zijn (bijvoorbeeld via familiestructuren of binnen een bepaalde religieuze kring).
- De omgeving van de directe doelgroep: het is belangrijk dat de omgeving van de potentiële pleegouders openstaat voor het idee van pleegouderschap, zij moeten het begrijpen, accepteren en ondersteunen om zo de potentiële pleegouders de ruimte te geven hun keuze bewust te maken.
- Medewerkers van pleegzorginstellingen: het is belangrijk dat de pleegouders die met deze pilot geworven vanuit de pleegzorginstellingen de juiste ondersteuning krijgen.
- Medewerkers van pleegzorginstellingen dienen in bijeenkomsten geïnformeerd te worden over de knelpunten en drempels die allochtone gezinnen ervaren bij hun bejegening en/of trainingen om als pleeggezinnen geaccepteerd te worden.

- Andere pleegzorginstellingen, steden en belangenorganisaties: deze pilot en de beschrijving van de aanpak, levert een bijdrage aan de inzet in andere steden en onder andere doelgroepen om de diversiteit in de pleegzorg te vergroten.

1.5 Partners in Diversiteit

Binnen de pilot waren acht partners betrokken. Het ging hierbij om pleegzorginstellingen, migrantenorganisaties, een kenniscentrum en een koepelorganisatie van migrantenzelforganisaties. De diversiteit aan partners heeft de pilot goed gedaan, maar was ook een aandachtspunt. Met veel verschillende partners die ook verschillende organisatieculturen hebben, vraagt de samenwerking extra aandacht.

Het is echter wel goed om met verschillende partners te werken aan een interventie als deze. Iedere partner brengt expertise en ervaring in en heeft binding met verschillende doelgroepen.

Het partnerschap met migrantenorganisaties heeft geleid tot begrip van doelgroepen en toegang tot doelgroepen die voor de pleegzorginstellingen lastiger te realiseren was.

Hieronder zullen we de betrokken partners kort aan u voorstellen:

Attanmia

Stichting Attanmia heeft ten doel het ondersteunen, opzetten, in stand houden en het financieren van projecten op sociaal, cultureel en humanitair gebied.

De stichting tracht haar doel onder andere te verwezenlijken door:

- Het opzetten en uitvoeren van projecten zoals educatieve projecten, sociaal- politiek en economische projecten, projecten op het gebied van kunst en cultuur;

- Het ondersteunen en begeleiden van bestaande projecten;
- Het organiseren van bewustwording- en participatiebevorderende activiteiten;
- Het uitvoeren en begeleiden van onderzoeken;
- Het bieden van verschillende trainingen;
- Het verwerven van fondsen;
- Het organiseren van bijeenkomsten en activiteiten voor de inzameling van gelden;
- Alle andere wettelijke middelen, welke voor het gestelde doel bevorderlijk zijn.

Attanmia organiseert projecten rondom opvoedingsondersteuning, obesitas en brengt Marokkaanse jongeren in contact met besluitvormers. Daarnaast biedt Attanmia trainingen aan en organiseert studiereizen.

Dona Daria

Dona Daria is opgericht in 2006, toen zes Rotterdamse vrouwencentra, gericht op vrouwen van verschillende etnische achtergronden, fuseerden. Inmiddels is Dona Daria het kenniscentrum emancipatie voor de gemeente Rotterdam. Dona Daria organiseert projecten, cursussen, trainingen, brengt publicaties uit en adviseert.

De medewerkers van Dona Daria adviseren over vrouwennetwerken, samenwerking, gebiedsgericht werken, empowerment, meiden, senioren, mannenemancipatie, doorbreken van taboes, training van vaardigheden, gebruik van de participatieladder en het daaraan gekoppelde participatiepaspoort, huiselijk- en eengerelateerd geweld en gender-vraagstukken.

FlexusJeugdplein

FlexusJeugdplein is een organisatie voor jeugd- en opvoedhulp in Rotterdam en omliggende gemeenten. Om adequaat in te spelen

op vragen en problemen rondom opgroeien en opvoeden biedt FlexusJeugdplein een uitgebreid scala aan diensten, zoals trainingen, gezinscoaching, ambulante hulp, schoolmaatschappelijk werk, dagopvang, residentiële opvang en pleegzorg. Het werk wordt zowel lokaal als regionaal gefinancierd.

FlexusJeugdplein begeleidt pleegouders na een plaatsing van een pleegkind in het gezin en verzorgt de werving, selectie, training en bemiddeling van (nieuwe) pleegouders. Om een juiste match voor ieder pleegkind te vinden, streeft FlexusJeugdplein naar een ruim en gevarieerd pleegouderbestand.

Me & Society

Stichting 'me & society' is een bureau voor projectmanagement, advisering en training op het gebied van 'culturele diversiteit'. 'Me & society' gelooft in de versterking van 'civil society' door middel van het creëren van kansen en het ondersteunen van initiatieven. De stichting is gespecialiseerd in het ontwikkelen, managen en verantwoorden van complexe maatschappelijke projecten op lokaal, landelijk en Europees niveau.

'Me & society' is sinds juli 2009 actief. De meeste projecten en activiteiten van 'me & society' worden in samenwerking met diverse sociale partners ontwikkeld en uitgevoerd. Hieronder info over een aantal van deze projecten:

- **'Kies Keurig:** bespreekbaar maken taboe onderwerpen': in opdracht van het ministerie van SoZaWe worden 64 bijeenkomsten in het land georganiseerd om binnen diverse vluchtelingengemeenschappen de taboe onderwerpen huwelijksdwang, achterlating, huwelijksgevangenschap en eengerelateerd geweld bespreekbaar te maken. Dit project loopt tot eind 2014.
- **'Joud Club':** een groep van jongeren in Schiedam heeft zich ingezet als vrijwilligers voor senioren in de krachtenwijk Nieuwland. Van daaruit is een overdraagbare methodiek ontwikkeld en voor derden

beschikbaar gesteld. Dit project is door ZonMw, gemeente Schiedam en de woningcorporatie gefinancierd, succesvol afgerond en verantwoord. De 'Joud Club' is overgenomen door lokale welzijnsinstellingen en is een voorziening geworden in de wijk.

- **'Niet Gepland Toch Gewenst'**: over de beeldvorming en problematiek van het tienerouderschap. Dit project is gefinancierd door het Ministerie van VWS en succesvol afgerond en verantwoord.
- **'Haar Leven, Haar Lot'**: over de gezinsplanning van allochtone meiden. Dit project is gefinancierd door het ministerie van VWS en succesvol afgerond en verantwoord.

Alle activiteiten, diensten, producten en publicaties van de stichting zijn te vinden op de website www.meandsociety.com.

Voor meer informatie maak contact met stichting 'me & society' via: info@meandsociety.com | 010 842 3736

PBR

Het Platform voor Participatie en Burgerschap in Rotterdam en omstreken (PBR) is al meer dan 28 jaar dé koepelorganisatie voor migrantenzelforganisaties in Rotterdam. Het PBR draagt bij aan de verbetering van de maatschappelijke positie van allochtonen in Rotterdam door migrantenorganisaties actief te ondersteunen bij het bevorderen van de participatie van hun achterban en door activiteiten te ondernemen die organisatievorming, participatie en stadsburgerschap van allochtonen op alle terreinen van de Rotterdamse samenleving ten goede komen. Met de ondersteuning van zelforganisaties versterkt het PBR het zelfoplossend vermogen van de Rotterdamse inwoners door de zelforganisaties die zich vooral gebiedsgericht inzetten te versterken. Deze organisaties versterken vervolgens het stadsburgerschap en de participatie van hun achterban. Het PBR heeft contacten met meer dan zeventig migrantenorganisaties

van meer dan dertig verschillende etniciteiten in bijna alle deelgemeenten van Rotterdam. Vanuit de contacten en de vertrouwensband die over de afgelopen jaren zijn opgebouwd met deze organisaties bestaat een sterke band met de verschillende gemeenschappen in de stad.

Vanuit haar diversiteit is het PBR in staat om de binding tussen de diverse gemeenschappen in Rotterdam te versterken. Zowel in het verleden als nu organiseert het PBR verschillende dialogen op zowel stedelijk als deelgemeentelijk niveau.

De Rading

De Rading is een instelling voor jeugd & opvoedhulp in de provincie Utrecht. De Rading biedt geïndiceerde jeugdzorg aan kinderen en jongeren en hun gezinnen. De medewerkers helpen kinderen, ouders en pleegouders bij het aanpakken van problemen rondom opgroeien en opvoeden. De Rading heeft een algemene levensbeschouwing, met respect voor levensovertuiging, afkomst en levensvisie van medewerkers en cliënten.

Spirit

Spirit is een organisatie voor Jeugd & Opvoedhulp en helpt jeugdigen en gezinnen die problemen hebben met opgroeien en opvoeden. Daarnaast begeleidt Spirit zo'n 1.600 pleeggezinnen. Het werkgebied van Spirit omvat Amsterdam, Zaanstreek, Waterland, en Amstelland en de Meerlanden.

Spirit begeleidt haar cliënten zo veel mogelijk in hun eigen omgeving. Daarom werken de jeugdmaatschappelijk werkers vanuit teams in de wijken, samen met Centra voor Jeugd en Gezin, Ouder en Kindcentra, Centrum Jong, scholen, clubs, buurthuizen en collega-instellingen. Spirit heeft de afgelopen vier jaar veel ervaring opgedaan met de werving van pleegouders met een allochtone achtergrond (o.a. een wervingscampagne specifiek gericht op interculturele pleegzorg, in 2012

is vanuit Sensa-zorg een Turkse medewerker bij Spirit gedetacheerd t.b.v. de werving van Turkse pleegouders).

Bij Spirit is aandacht voor de culturele en religieuze achtergrond onderdeel van de matchingsprocedure tussen kind en toekomstige pleegouders.

Ook de eigen ouders van het kind worden hierbij betrokken en dienen met de plaatsing in te stemmen.

Trias Pedagogica

Trias Pedagogica is een onafhankelijk adviesbureau voor interculturele pedagogiek en opvoeding & vaderschap. Trias Pedagogica richt zich op scholing & training, methodiekontwikkeling, toegepast onderzoek en projecten die gericht zijn op eigen kracht. De thema's van Trias Pedagogica zijn: opvoeding & vaderschap, educatie (onderwijs en opvoeding), inburgering & burgerschap, Jeugd & veiligheid en verscheidenheid. Tot nu toe heeft Trias Pedagogica meer dan 1200 migranten vaders bereikt over verschillende onderwerpen. Trias Pedagogica heeft een uitgebreid netwerk in Amsterdam.

De interventie is geschikt voor alle organisaties betrokken bij pleegzorg of doelgroepen. Ook voor steden is het interessant om in het kader van de decentralisatie aandacht te besteden aan diversiteit in deze sector. Dit kan door in de steden partnerschappen te stimuleren en te werken aan bewustwording binnen verschillende gemeenschappen.

2. Stappen richting diversiteit in pleegzorg

In dit hoofdstuk zullen we u inzicht geven in de opbouw van de interventie.

Om de doelstellingen te kunnen bereiken, was de pilot verdeeld in vijf verschillende fasen die aansloten bij de verschillende subdoelen zoals geformuleerd in paragraaf 1.3 van deze beschrijving van de aanpak.

In dit hoofdstuk beschrijven we de aanpak per fase. We behandelen achtereenvolgend:

1. Voorbereiding
2. Bewustwording
3. Werving pleegouders
4. Kennis- en expertise uitwisseling
5. Beschrijving van de aanpak

2.1 Voorbereiding

De doelstelling van deze fase is:

- Sleutelfiguren trainen en inzetten om moeilijk bereikbare groepen te bereiken.

Aanpak

Om onze doelgroepen te bereiken, zijn sleutelfiguren ingezet om een bewustwordingscampagne op te gaan zetten in de allochtone gemeenschap. Sleutelfiguren zijn bijvoorbeeld kaderleden van migrantenorganisaties, buurtvaders en buurtmoeders. Deze sleutelfiguren zijn vaak wel bekend met het begrip pleegzorg, maar hebben onvoldoende informatie om aan de slag te gaan met voorlichtingen. Er zijn ook een aantal sleutelfiguren die een voor de pilot belangrijke achterban kunnen bereiken, maar die niet gewend zijn om voor een groep een thema over te brengen.

In de voorbereidende fase is dan ook gewerkt aan:

- De werving van sleutelfiguren (lokaal)
- De toerusting van sleutelfiguren (lokaal en landelijk)

Werving sleutelfiguren

Alle betrokken partners hebben binnen hun achterban sleutelfiguren geworven. Ze hebben mensen benaderd die bekend zijn binnen hun

gemeenschap en die de motivatie hebben om aan de slag te gaan met het thema pleegzorg. De sleutelfiguren hebben in de meeste gevallen dezelfde culturele achtergrond als de groepen waar ze de voorlichting aan gaan geven. Hierdoor zijn ze in staat om aan te sluiten bij de leefwereld van de doelgroep en indien nodig kunnen ze de informatie ook in de eigen taal aanbieden. Van belang is dat er een dialoog ontstaat binnen de groepen die bereikt worden. Een dialoog die gaat over het belang van pleeggezinnen, verwachtingen over de inzet en bejegening door de pleegzorginstellingen, over eventuele drempels die potentiële pleeggezinnen ervaren, hoe het pleeggezin idee ervaren wordt binnen de gemeenschap e.d.

Met de geworven sleutelfiguren zijn intakegesprekken gevoerd om ze voor te bereiden op de pilot. De sleutelfiguren kregen daarin informatie over wat er van ze verwacht werd, de training die ze krijgen en de tijdsinspanning die gevraagd wordt. Er is met de sleutelfiguren gesproken over hun motivatie en eigen kijk op en ervaringen met pleegzorg.

Gedurende de pilot hebben de partners regelmatig terugkombijeenkomsten met de sleutelfiguren gehouden om te monitoren en de sleutelfiguren de kans te geven knelpunten te bespreken en ervaringen uit te wisselen.

Toerusten sleutelfiguren

Kenniscentrum Dona Daria en FlexusJeugdplein hebben gezamenlijk een training op maat opgezet voor de sleutelfiguren. De basis voor de training was de informatie die de pleegzorginstellingen geven aan hun vrijwilligers die ze inzetten voor de werving van pleegouders.

De training bestond verder uit:

- Informatie over pleegzorg, wat het is om pleegouder te zijn, hoe de aanmelding werkt en waar de pleegouders aan moeten voldoen.

- Informatie over hoe binnen de verschillende culturen gekeken wordt naar pleegzorg en hoe je thema's bespreekbaar kan maken binnen de verschillende gemeenschappen.
 - Een module over het bespreekbaar maken van gevoelige thema's: Hoe zet je de ondersteunende materialen, zoals de film in en hoe ga je om met lastige vragen die kunnen komen?
 - Kindgerichte werving, hoe kunnen sleutelfiguren zich hiervoor inzetten?
- De training is gegeven door medewerkers van de pleegzorginstellingen samen met een expert van Dona Daria. Naast deze trainingen hebben de pleegzorginstellingen per stad de sleutelfiguren informatie gegeven over hun werkwijze en de contactpersonen die betrokken zijn bij deze pilot.

2.2 Bewustwording

Doelstelling in deze fase:

- Een brede bewustwordingscampagne inzetten onder de diverse gemeenschappen in de vier deelnemende steden.
- Het versterken van de bekendheid en acceptatie van pleegzorg.

Aanpak

In deze fase is ingezet op het uitvoeren van een bewustwordingscampagne in de vier verschillende steden:

- De getrainde sleutelfiguren hebben voorlichtingsbijeenkomsten gegeven in de vier steden.

Voorlichtingsbijeenkomsten

In de vier steden zijn voorlichtingen georganiseerd. Deze vonden plaats bij zelforganisaties, in moskeeën, in buurthuizen, op scholen en op andere locaties waar de potentiële doelgroep bij elkaar komt. Deze locaties en groepen zijn benaderd door de migranten partners in de verschillende steden.

Door hun contacten met organisaties en vindplaatsen van de doelgroep zijn zij in staat om de juiste groepen te bereiken en te motiveren om deel te nemen aan de bijeenkomsten.

De voorlichting is gegeven door de sleutelfiguren die eerder de training gevolgd hebben.

Om het bewustwordingsproces op gang te brengen, volstaat het niet om alleen informatie over te brengen, maar is ook interactie en dialoog noodzakelijk. Tijdens de bijeenkomsten was hier dan ook de mogelijkheid voor. De sleutelfiguren zijn actief het gesprek aangegaan met de aanwezigen om te stimuleren dat zij hun mening en ervaringen rondom pleegzorg konden delen. Van iedere voorlichting is een verslag geschreven, zodat de ervaringen ingezet konden worden om kennis over te dragen op de andere partners. Ook zijn van iedere voorlichting lijsten bijgehouden waarop ingevuld is hoeveel mensen aanwezig waren, waar en wanneer de voorlichting plaats heeft gevonden, wat de meest opvallende reacties en vragen van mensen waren en hoeveel mensen zich aanmelden voor een verdere informatiebijeenkomst.

In deze fase is het belangrijk om goede afspraken te maken met de partners, zodat goed duidelijk is wat gaat gebeuren. Hierin is het ook belangrijk te realiseren dat migrantenzelforganisaties een andere organisatiecultuur kennen dan professionele instellingen. Het is belangrijk te investeren in persoonlijke contacten en goede afstemming.

Het is ook van belang dat tijdens de voorlichting een vertrouwelijke en open sfeer ontstaat, zodat mensen zich op hun gemak voelen om te praten over het thema. Dit wordt met name gerealiseerd door een laagdrempelige en voor de doelgroep bekende locatie te gebruiken en sleutelfiguren in te zetten die tijdens de bijeenkomst deze vertrouwde sfeer neer kunnen zetten.

2.3 Kindgerichte werving

Doelstelling in deze fase is:

- Sleutelfiguren inzetten als ondersteuning van de pleegzorginstellingen bij kindgerichte werving.
- Informeren over mogelijkheden en voorwaarden om pleegouder te worden.

Aanpak

In overleg met de pleegzorginstellingen is gezocht naar de meerwaarde van de inzet van sleutelfiguren bij de kindgerichte werving. Attitudebijeenkomsten hebben plaatsgevonden om geïnteresseerden uit de voorlichtingsbijeenkomsten meer informatie te geven over pleegzorg.

Attitude versterking

Mensen die te kennen hebben gegeven geïnteresseerd te zijn in pleegzorg binnen de voorlichtingsbijeenkomsten, zijn uitgenodigd voor een vervolgbijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst kregen de deelnemers gerichte informatie over pleegouder worden: over het proces van aanmelden, de training, de procedures, de praktische zaken, zoals vergoedingen en hoe en wanneer ze een pleegkind zouden krijgen. Deze voorlichting is gegeven door een medewerker van de pleegzorginstelling. Een aantal sleutelfiguren was aanwezig om de cultuursensitiviteit te waarborgen en een vertrouwde sfeer te creëren voor de aanwezigen. Deze bijeenkomst was bedoeld om informatie over te dragen en de aanwezigen de kans te geven hun vragen, twijfels en onzekerheden voor te leggen. Deze bijeenkomsten zijn per stad georganiseerd. De deelnemers waren afkomstig uit de achterban van de verschillende partners. Hoeveel bijeenkomsten hiervan georganiseerd worden, is afhankelijk van het aantal belangstellenden.

Kindgericht werven

Binnen de pleegzorg zien we kindgericht werven steeds meer opkomen om de plaatsing van een kind te realiseren in een omgeving die zo goed mogelijk aansluit op het kind. De voorkeur is om een kind binnen de eigen familie dan wel omgeving te plaatsen. Het blijkt echter moeilijk voor instellingen om contacten te krijgen binnen de gemeenschappen. In deze pilot zijn de sleutelfiguren ingezet om deuren naar de gemeenschappen te openen. De sleutelfiguren hebben gedurende de pilot een band opgebouwd met contactpersonen vanuit de pleegzorginstellingen. Deze band is gedurende de pilot opgebouwd en versterkt en zal na afloop blijven bestaan. Dit is een van de krachten van de pilot en een stap in de richting van het versterken van de band tussen pleegzorginstellingen en verschillende gemeenschappen.

Warme overdracht

De mensen die zich na deze bijeenkomst aanmelden om pleegouder te worden, zullen verder begeleid worden door de pleegzorginstellingen. De sleutelfiguren zullen nog wel een aantal keer met hen afspreken om hen te ondersteunen bij het aanmeldingsproces en het invullen van het papierwerk. De nieuwe pleegouders kunnen hen benaderen als ze toch nog twifelen of als het proces niet duidelijk voor ze is. Deze warme overdracht is erg belangrijk binnen het proces om ervoor te zorgen dat de nieuwe pleegouders niet uitvallen in het aanloopproces naar het worden van pleegouder. De sleutelfiguren treden op als vertrouwenspersoon, coach of intermediair naar de pleegzorginstellingen. De sleutelfiguren overleggen met de medewerkers van de pleegzorginstellingen om te zorgen dat de warme overdracht ook bij de pleegzorginstellingen goed terecht komt.

2.4 Kennis- en expertise uitwisseling

Doelstelling in deze fase is:

- Wederzijdse deskundigheidsbevordering, uitwisseling van expertise en ervaringen tussen migrantenorganisaties en pleegzorginstellingen.

Aanpak

Het blijkt voor veel pleegzorginstellingen lastig om allochtone pleegouders te vinden en ze vervolgens te binden aan hun organisaties. De aanpak van de organisaties is niet altijd goed afgestemd op het bereiken van de doelgroep en de procedures die doorlopen moeten worden om pleegouder te worden zijn niet altijd duidelijk of te begrijpen voor de doelgroep. Ook liggen de verwachtingen van beide partijen niet altijd op één lijn. In deze fase van de pilot gaan we inzetten op deze knelpunten.

Als slot van de pilot is een slotconferentie georganiseerd waarin de aanwezigen gezamenlijk gaan kijken naar de werving en begeleiding van allochtone pleeggezinnen. Sluit de manier van werken aan bij de leefwereld en behoeften van de doelgroep? En welke aandachtspunten komen we daarbij tegen?

Zowel plenair als in kleinere workshops is met elkaar gesproken over thema's als:

- Cultuursensitief werken.
- Religie/cultuur en pleegzorg.
- Aanmeld- en ondersteuningsprocedures.
- Kindgericht werven.

De conferentie heeft landelijk op een centrale plek plaatsgevonden. Van belang is om ervoor te zorgen dat de aanwezigen divers zijn, zowel vanuit de pleegzorginstellingen als uit verschillende gemeenschappen. Sleutelfiguren en andere belanghebbenden gaan met professionals uit het veld en beleid in gesprek over kansen en mogelijkheden voor

diversiteit in pleegzorg. Zo wordt de conferentie niet alleen het presenteren van de resultaten, maar komt ook een inhoudelijke dialoog op gang rondom de verschillende thema's.

2.5 Partner worden

Diversiteit in pleegzorg is een thema waar nog niet veel interventies op ontwikkeld zijn. Vanuit pleegzorginstellingen worden de eerste stappen gezet richting migrantenorganisaties en andersom ook. Deze eerste stappen leren ons dat er veel culturele verschillen bestaan tussen de organisaties en dat hoewel beide partijen een duidelijk gezamenlijk einddoel voor ogen hebben, de weg ernaartoe en het begrip naar elkaar niet altijd eenzelfde is.

Dit vraagt veel van de partners die aan de slag gaan met een thema als diversiteit in pleegzorg.

De pilot richt zich op een kwetsbare doelgroep die niet alleen niet betrokken is bij het thema, maar die vaak ook negatieve associaties heeft met de pleegzorginstellingen en de sector als geheel.

Het is dan ook heel belangrijk om veel geduld en tijd te investeren in de contacten met de migrantenorganisaties en de sleutelfiguren die betrokken worden bij het project. Ook bij deze partners zie je aan het begin van het traject mogelijk onbegrip en gebrek aan kennis richting de pleegzorgsector. Er moet voldoende ruimte zijn om te werken aan elkaar leren kennen, informatie- en ervaring uitwisseling en begrip voor elkaars standpunten. Het is van belang om sleutelfiguren in te zetten die voldoende bekend zijn met de doelgroep. Doordat het een thema is dat leidt tot emotionele discussies, is het opbouwen van een vertrouwelijke sfeer van groot belang. De sleutelfiguur speelt daarin een zeer belangrijke rol.

Goede begeleiding van de sleutelfiguren is ook van groot belang. Ze krijgen tijdens de voorlichtingen te maken met deelnemers die veel onbegrip en weinig informatie bezitten over pleegzorg. De sleutelfiguren moeten voorzien worden van de juiste informatie om de vragen van deelnemers goed te kunnen beantwoorden. Ook is het uitwisselen van ervaring onder de sleutelfiguren onderling van belang. Dit draagt bij aan de betrokkenheid van de sleutelfiguren bij het thema en de doelstellingen van het project.

Binnen de pilot was dat van extra belang, omdat ingezet werd op het opbouwen van een band tussen de sleutelfiguren en de pleegzorginstellingen, zodat ook na afloop van het project de contacten zullen blijven bestaan en de sleutelfiguren betrokken blijven bij het thema.

Een cultuursensitieve houding is noodzakelijk voor de partners binnen het project. Het project richt zich met name op hoe binnen verschillende culturen gekeken wordt naar pleegzorg en hoe pleegzorg onder de aandacht te brengen onder een diversiteit aan culturen. Dit vraagt een open houding van de betrokkenen om de doelgroepen te bereiken, vanuit hun perspectief.

Voor organisaties die met deze elementen (nog) niet bekend zijn, is het wenselijk contact op te nemen met een expertisecentrum in hun stad waar trainingen cultuursensitief werken en intervisie op dit terrein geboden worden.

Een belangrijke randvoorwaarde is ook de bereidheid van de pleegzorginstellingen om met lokale zelforganisaties samen te werken. Deze openheid en bereidheid kan veel positieve effecten teweegbrengen. Binnen deze pilot hebben we bijvoorbeeld gezien dat pleegzorginstellingen makkelijker in contact wisten te komen met zelforganisaties, waardoor er mogelijk meer uitwisseling onderling tot stand komt en er meer animo ontstaat voor het thema pleegzorg onder de zelforganisaties.

2.6 Diversiteit in perspectief

Zoals eerder aangegeven is pleegzorg een thema waar binnen verschillende gemeenschappen veel vooroordelen en wantrouwen tegenover bestaat. Het is dan ook erg belangrijk om het project goed vorm te geven in samenwerking met partners uit de doelgroepen die u wilt bereiken. Vooraf moet inzicht verkregen worden in hoe de doelgroep tegenover het thema staat en wat u wilt bereiken met de inzet. Een gezamenlijke visie is van groot belang. Ook is het van belang dat alle partners het belang van het kind boven alles stellen en ook bereid zijn om open te kijken naar hun eigen cultuur/religie/tradities om ook daarin te leren wat in het belang van de kinderen is.

Doordat het een gevoelig thema is, is het van belang een vertrouwde situatie neer te zetten waarin mensen zich open voelen om te praten over het thema. Dit vraagt om maatwerk, de juiste partners, betrokken sleutelfiguren, een goede band met deze sleutelfiguren en voldoende informatie over thema en doelgroep. Wanneer verschillende doelgroepen betrokken zijn bij het project kan dit ook betekenen dat op verschillende manieren ingezet moet worden om de boodschap over te brengen op de doelgroep.

Het is goed om na iedere bijeenkomst met de betrokken sleutelfiguur en partner kort te evalueren. Dit geeft inzicht in de doelgroep, of de boodschap voor hen duidelijk was en wat je bereikt hebt met de bijeenkomst. Welke vragen zijn blijven hangen bij de doelgroep en welke informatie er voor de volgende bijeenkomst bijgesteld moet worden.

Afhankelijk van hoe groot de opzet van het project is, kan het van belang zijn om coördinatoren aan te stellen om te zorgen dat er zo

laagdrempelig mogelijk gewerkt wordt. Binnen de pilot in de vier grote steden waren coördinatoren per stad aangewezen om het contact tussen de pleegzorginstelling en de migrantenpartners te ondersteunen en stroomlijnen.

Het traject vraagt ook een kostenplaatje om uitvoering mogelijk te maken. Deze kosten zullen verschillen per stad/wijk en betrokken partners.

Kosten waar aan gedacht moet worden zijn:

- Een ervaren trainer voor de training van de sleutelfiguren.
- Een projectmedewerker/coördinator.
- Reiskosten en onkosten voor de sleutelfiguren.
- Locatie voor de voorlichtingsbijeenkomsten.
- Coaching en begeleidingsgesprekken.
- Materialen; whiteboard, koffie/thee.
- Slotconferentie: kosten zoals de zaal, dagvoorzitter, catering en uitnodigingen.

34

3. Waarom diversiteit in pleegzorg

Instellingen voor pleegzorg kunnen geen exacte cijfers geven over de etnische achtergrond van pleegkinderen en pleeggezinnen. Een grove schatting is dat circa de helft van het aantal kinderen dat voor pleegzorg in aanmerking komt, van allochtone afkomst is en dat van het totaal aantal (bestands)pleeggezinnen vijf procent van allochtone afkomst is.

De mis match is duidelijk. We zien echter steeds meer de wens ontstaan om kinderen op te vangen in een gezin dat zo veel mogelijk lijkt op het eigen gezin waar het kind vandaan komt. In dit hoofdstuk zullen we proberen toe te lichten waarom dit van belang is en waarom het dan ook noodzakelijk is in te zetten op meer diversiteit in pleegzorg.

3.1 Het belang van de culturele en religieuze achtergrond

Het is van belang dat een kind op kan groeien in een voor het kind herkenbare en vertrouwd voelende omgeving. Wanneer ouders daar niet meer in kunnen voorzien, wordt eerst alles in het werk gezet om het gezin dusdanig te steunen en bij te sturen zodat uithuisplaatsing kan worden voorkomen. Pas als deze pogingen niet voldoende effect opleveren en/of de veiligheid van kinderen in het geding is, wordt een kind uit huis geplaatst. Pleegzorg is dan de eerst aangewezen oplossing. In eerste instantie zal gezocht worden naar pleegzorg binnen het netwerk van de ouders (netwerkpleegzorg). Pas wanneer dat niet mogelijk is, wordt een kind geplaatst in een pleeggezin van de pleegzorginstelling (bestandpleegzorg). Gepoogd wordt om het kind te plaatsen in een gezin dat qua cultuur en achtergrond past bij de achtergrond van het kind (matching) en om broertjes en zusjes gezamenlijk te plaatsen. Doordat er echter weinig allochtone pleeggezinnen beschikbaar zijn, worden allochtone kinderen meestal in een autochtoon gezin geplaatst. Een uithuisplaatsing is een ingrijpende maatregel, voor zowel de kinderen als de ouders. Kinderen voelen normaal gesproken een grote mate van solidariteit met hun ouders. Het komt vaak voor dat kinderen menen dat de uithuisplaatsing hun schuld is. Tegelijkertijd moeten ze zich aanpassen aan de situatie in hun pleeggezin. Kinderen in deze situatie ervaren vaak een loyaliteitsconflict. Het kind voelt zich gedwongen tot een keuze tussen de natuurlijke ouders en de pleegouders, maar weet ook dat het met die

35

keuze altijd één van beide partijen zal teleurstellen. Hoe groter het verschil tussen de cultuur en de normen en waarden in het pleeggezin en het ouderlijk huis, hoe sterker het kind deze conflictsituatie zal ervaren.

Verschillende auteurs¹ wijzen erop dat het kind in deze situatie extra moeite zal hebben om zijn eigen identiteit te beleven en te ontwikkelen. Ook na terugplaatsing in het eigen gezin kan de confrontatie met twee verschillende opvoedstijlen en met verschillende normen en waarden nog voor onzekerheid bij het kind zorgen.

In de literatuur wordt er ook op gewezen dat acceptatie van de pleegzorg door de natuurlijke ouders een belangrijke voorwaarde is om tot normalisatie van de situatie te komen.

De natuurlijke ouders staan echter vaak wantrouwend tegenover de pleegzorginstelling en de pleegouders. Ze vrezen dat hun kind hen afgenomen wordt en van hen vervreemd zal raken. De gedachte dat pleegzorg of jeugdzorg zomaar je kind kan afnemen wordt juist in allochtone kringen vaak gehoord. Dit wantrouwen wordt nog vergroot wanneer pleeggezinnen over het algemeen een sterk afwijkende culturele en religieuze achtergrond hebben en maakt het in specifieke situaties voor de ouders nog moeilijker om tot acceptatie te komen.

Kortom, het is in het belang van kinderen en ouders dat zij voelen dat er naar hen geluisterd wordt en ze ervaren dat er een goede plek voor hen gezocht wordt. Dan voelen ze zich serieus genomen.

3.2 Opvang van allochtone kinderen in een autochtoon gezin

Bij gebrek aan allochtone pleeggezinnen, worden steeds meer allochtone kinderen geplaatst in een autochtoon pleeggezin. In dat geval worden kinderen geconfronteerd met verschillen ten aanzien van bijvoorbeeld de feestdagen, de eetgewoontes, de taal en de godsdienstbeleving.

Het is belangrijk dat een pleeggezin goed contact opbouwt met het kind door rekening te houden met de verschillen.

Zeker wanneer het gaat om verschillende religies bij het pleegkind en het pleeggezin kan dit leiden tot moeilijke situaties. Er zijn verschillen in de manier waarop het geloof beleefd wordt. Het is dan niet de bedoeling dat de pleegouders bepaalde algemene stelregels zonder meer kopiëren. Wel zijn er bepaalde leefgebieden te benoemen, waar de verschillen zich vooral doen voelen en die dus extra aandacht vragen.

Een belangrijk verschil betreft de eetgewoontes. Het is bijvoorbeeld belangrijk dat islamitische kinderen geen varkensvlees krijgen. In veel islamitische gezinnen wordt alleen halal vlees gegeten, vlees dat op islamitische wijze is geslacht. Het is in het islamitische geloof niet toegestaan om alcohol te drinken. Niet-islamitische pleeggezinnen kunnen hiermee rekening houden door niet te drinken in het bijzijn van het kind. Bij islamitische gezinnen is het niet gebruikelijk om huisdieren te hebben, zoals een hond. Een kind dat thuis en in zijn omgeving geen huisdieren heeft, kan misschien bang zijn voor bepaalde huisdieren of weet niet hoe het een dier moet benaderen.

Zowel bij godsdienstige als niet-godsdienstige pleegouders is het belangrijk dat er ruimte is voor de godsdienstbeleving van het kind. Bidden neemt daarbij een belangrijke plaats in. Vanaf ongeveer twaalfjarige leeftijd hoort bijvoorbeeld een moslim zich te richten op het vijfdaagse gebed. De meeste islamitische ouders lopen hierop vooruit door het kind al op jonge leeftijd te laten wennen. Wanneer een kind in een vreemde omgeving komt, dient het op zijn gemak gesteld te worden als het wil bidden. Een ander belangrijke religieuze handeling is het vasten tijdens de vastenmaand ramadan.

Tot slot, de omgang met seksualiteit is een gebied waar veel verschillen bestaan. De wijze waarop gesproken wordt over seksualiteit, seksuele vrijheid en de voorlichting aan kinderen in de meeste autochtone

gezinnen is vele malen vrijer dan in allochtone gezinnen. Voorlichting hierover is voor de dochters voorbehouden aan de moeders en voor de zonen aan de vaders.

3.3 Pleegzorg binnen de islamitische traditie: kafala

Binnen verschillende culturen zien we een andere kijk op pleegzorg en hoe hiermee om te gaan. Het is van belang voor instellingen of organisaties die werken met pleegzorg om hier meer inzicht in te krijgen zodat communicatie met verschillende doelgroepen makkelijker wordt. Het is teveel informatie om binnen deze beschrijving inzicht te geven in hoe de verschillende doelgroepen van de pilot kijken naar pleegzorg. In deze paragraaf zullen we als voorbeeld informatie geven over de Islamitische doelgroep om te laten zien wat het belang is van het krijgen van inzicht in hoe doelgroepen omgaan met het thema.

De meeste islamitische gezinnen weten niet goed wat de regels voor pleegouderschap zijn binnen de islam. Vanuit de islam zijn er inderdaad bepaalde regels waaraan islamitische pleeggezinnen zich moeten houden. Deze regels zijn belangrijker bij pleegkinderen in de puberteit. Er is in de islam een groot verschil tussen adoptie en pleegzorg. Adoptie is in de islam niet toegestaan, omdat de biologische identiteit van een kind duidelijk moet blijven. De islam biedt echter wel een alternatief, namelijk pleegzorg: kafala. Bij pleegzorg blijft het kind de banden met de natuurlijke ouders houden. De familienaam en de erfenis worden ook niet aangetast. Islamitische gezinnen die aan pleegouderschap denken, moeten het verschil tussen adoptie en pleegzorg goed beseffen. Binnen de regels van de islam is pleegzorg namelijk mogelijk en toegestaan. Door pleeggezin te worden, kan men bijdragen aan de opvoeding van islamitische kinderen die het thuis minder goed hebben. Pleeggezinnen dienen goed te zijn

voor deze kinderen, hen liefdevol op te vangen en van hun kwetsbaarheid geen misbruik te maken. In de Koran wordt veelvuldig gewezen op de verantwoordelijkheid van de moslim tegenover het welzijn van de wees en andere hulpbehoevenden.

De profeet Mohammed was zelf ook een wees en is gedurende zijn kindertijd verzorgd door zijn pleegmoeder Haliema, later ving zijn familie hem op. Als volwassene heeft de profeet Mohammed ook een kind in zijn gezin opgevangen en hem grootgebracht als zijn eigen zoon.

Binnen de pilot hebben we gemerkt dat ook bij sleutelfiguren vaak niet alle informatie aanwezig is. Leren van elkaar is binnen dit soort projecten dan ook erg belangrijk.

3.4 Bewustwording diversiteit in pleegzorg

De pilot was gebaseerd op de gezamenlijke visie van de partners:

Als partners staan we achter de wens dat ieder kind dat tijdelijk of voor langere duur niet meer thuis kan wonen, een thuis krijgt, niet ver van huis. Een thuis waar het kind zich veilig voelt, zich kan ontplooiën en zijn eigen identiteit kan beleven en ontwikkelen. Wij nemen onze verantwoordelijkheid om onze krachten te bundelen en eraan bij te dragen dat er voor kinderen in Nederland die dit nodig hebben, voldoende pleeggezinnen zijn die aansluiten bij hun sociale, culturele en religieuze leefomgeving en identiteit. We sluiten hiermee aan bij het internationale verdrag inzake de Rechten van het Kind.

Het werven van pleeggezinnen met een diverse achtergrond blijkt echter niet zo eenvoudig. Er zijn verschillende elementen die dit proces belemmeren zoals:

- Onvoldoende kennis over pleegzorg.
- Culturele visie op pleegzorg.
- Wantrouwen ten opzichte van organisaties rondom jeugd/pleegzorg.
- Negatieve ervaringen die de boventoon voeren in de beeldvorming.

Deze elementen maken het van belang om in eerste instantie op grote schaal in te zetten op bewustwording. Het is bijna onmogelijk om doelgroepen te betrekken bij pleegzorg wanneer er vanuit hun cultuur negatief gekeken wordt naar pleegzorg, pleegzorginstellingen en er een negatieve sfeer hangt rondom jeugdzorg door ervaringen met uithuisplaatsen van kinderen.

Voor de partners was het belangrijk dat mensen op een andere manier gaan kijken naar pleegzorg. Dat mensen zouden gaan begrijpen dat het belangrijk is om goede zorg te organiseren voor kinderen die tijdelijk niet meer thuis kunnen wonen en dat we willen dat deze kinderen terecht komen in een gezin, wat zo veel mogelijk lijkt op het gezin waar ze in opgroeiden. En dat dit alleen maar kan gebeuren als mensen zelf stappen zetten en hun verantwoordelijkheid nemen. Als we willen dat kinderen opgevangen worden in allochtone gezinnen dan moeten we er ook voor zorgen dat deze gezinnen beschikbaar zijn.

Vanuit dit besef hebben we gezocht naar sleutelfiguren met directe contacten met de doelgroepen die betrokkenheid voelen bij het thema. Deze betrokkenheid, zowel bij thema als bij de doelgroep, is van groot belang, omdat bewustwording anders moeilijk te bewerkstelligen is.

De eigen kracht en verantwoordelijkheid zijn belangrijke elementen in de bewustwording, maar zijn ook elementen die aangesproken moeten worden en die een cultuursensitieve manier van aanspreken vragen. Wanneer men aan de slag gaat met een pilot als deze, is het dus van

groot belang om de juiste partners te betrekken, zodat de aandacht voor de cultuur, de culturele aspecten van het thema en de eigen kracht gewaarborgd is.

3.5 Kracht van de pilot

De kracht van de inzet zat hem vooral in de laagdrempeligheid en de cultuursensitieve benadering van het thema. Met het sluiten van een coalitie tussen pleegzorginstellingen en migrantenorganisaties is een dialoog ontstaan over wat nodig is om meer diversiteit te brengen onder pleeggezinnen in Nederland. Een coalitie die tot stand is gekomen met ondersteuning van het pleegzorgprogramma van Stichting Kinderpostzegels.

Binnen de dialoog was aandacht voor de cultuursensitiviteit van het thema, maar ook voor de verwachtingen van de pleegzorginstellingen. De migrantenorganisaties zijn met de informatie van de pleegzorginstellingen via de sleutelfiguren een brug gaan creëren naar de diverse gemeenschappen om daar een bewustwording opgang te gaan brengen over de noodzaak, maar vooral ook de kracht van pleegzorg.

Dit proces heeft ertoe geleid dat de kennis en het bewustzijn bij de migrantenorganisaties rondom het thema gegroeid is en dat de contacten en het begrip vanuit de pleegzorginstellingen richting de diverse gemeenschappen toegenomen is. Wat in de drie steden een bijdrage heeft geleverd aan kennis, begrip, maar ook kindgericht werven.

Belangrijke elementen voor succes van de inzet zijn:

- Dialoog tussen de partners onderling: we zien vaak enige afstand tussen instellingen en migrantenorganisaties. Waar deze afstand bestaat uit

wantrouwen is het van belang dat goed geïnvesteerd wordt in kennis, expertise en bewustwording over het feit dat we partners zijn in het creëren van een zo goed mogelijke situatie voor kinderen die niet meer thuis kunnen wonen.

- Organisaties die openstaan voor het bijstellen van hun ideeën rondom het thema en die met open visie een project tegemoet kunnen treden.
- Betrekken van organisaties die laagdrempelig zijn en voldoende binding hebben met de doelgroepen die bereikt moeten worden.
- Goede training en intervisie voor de sleutelfiguren. Zij werken direct met de doelgroepen aan bewustzijnsverandering. Het is belangrijk daarbij om ook aan hun visie op het thema te werken en ze te ondersteunen bij vragen die opkomen.
- Met elkaar kijken naar pleegzorg, regelingen rondom pleeggezinnen en hoe deze aansluiten op de doelgroepen waar het project zich op richt. In sommige gevallen liggen deze ver uit elkaar en is bijstelling noodzakelijk.
- Centrale kennisuitwisseling en bijstellen van de visie is belangrijk wanneer met veel verschillende partners gewerkt wordt binnen een pilot.
- Naarmate er meer partners betrokken zijn bij een project is open en regelmatige communicatie van groot belang om te zorgen dat alle partners dezelfde informatiebasis hebben.

44

4. Diversiteit in de praktijk

In 2013 en 2014 heeft een pilot rondom diversiteit in pleegzorg plaatsgevonden. In de steden Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht zijn pleegzorg instellingen en migrantenorganisaties samen aan de slag gegaan om aandacht te vragen voor diversiteit.

In dit hoofdstuk zullen we kort de pilot toelichten en de partners aan het woord laten om hun ervaringen binnen de pilot te delen.

4.1 Tot stand komen pilot

De pilot is eind 2012 tot stand gekomen met de ondersteuning van het pleegzorgprogramma van Stichting Kinderpostzegels. Stichting Kinderpostzegels Nederland vindt dat elk kind een veilige leefomgeving verdient. Een omgeving waarin je je beschermd en geborgen voelt. Niet alle kinderen hebben het geluk om bij hun ouders in een veilige, liefdevolle omgeving te kunnen opgroeien. Als kinderen om wat voor reden dan ook voor korte of langere tijd niet thuis kunnen wonen, worden zij bij voorkeur in een pleeggezin geplaatst. Het liefst wordt er naar een pleegzorgplaats gezocht binnen het netwerk van familie of bekenden van de kinderen (netwerkpleegzorg). Als dit niet mogelijk is, wordt het kind in een pleeggezin van een pleegzorgvoorziening geplaatst. Soms is ook dit niet mogelijk of wenselijk en verblijft het kind in een leefgroep (instelling). Het Internationale Kinderrechtenverdrag (IVRK) bepaalt dat een kind 'voor de volledige en harmonische ontplooiing van zijn of haar persoonlijkheid, dient op te groeien in een gezinsomgeving, in een sfeer van geluk, liefde en begrip' (preambule) en dat gezinsopvang de meest aangewezen optie is als kinderen niet thuis kunnen wonen (art. 20). Kinderpostzegels wil zich er voor inzetten dat zo veel mogelijk kinderen een veilig en warm thuis kunnen krijgen.

Binnen het programma worden, samen met partnerorganisaties, oplossingen ontwikkeld voor knelpunten die bestaan binnen de pleegzorg. Mede om deze reden is een Expertisenetwerk Pleegzorg in het leven geroepen. Dit netwerk bestaat uit vertegenwoordigers van de belangrijkste spelers in het veld van de Nederlandse pleegzorg en wordt voorbereid en gefaciliteerd in samenwerking met het Nederlands Jeugdinstituut. Met haar pleegzorgprogramma draagt Kinderpostzegels ook bij aan de doelstelling van de Alliantie Kind in Gezin.

45

Stichting Kinderpostzegels heeft verschillende partners met ambitie om zich in te zetten voor diversiteit in pleegzorg bij elkaar gebracht om een coalitie te vormen die gezamenlijk de pilot vorm heeft gegeven.

4.2 De pilot in de praktijk

Binnen de pilot is ervoor gekozen om met name in te zetten op de bewustwording van pleegzorg in de verschillende gemeenschappen om daarmee de bereidheid om kinderen op te vangen te vergroten.

In overleg met de pleegzorginstellingen is per stad gekeken naar de doelgroepen waarvan op dat moment weinig pleeggezinnen beschikbaar waren, maar waar wel behoefte aan pleeggezinnen was.

Dit heeft de volgende doelgroepen naar voren gebracht:

Amsterdam: Marokkaans, Turks en Poolse gemeenschappen.

Den Haag: Binnen Den Haag was geen pleegzorginstelling betrokken bij de pilot, maar hebben we toch ingezet op de Marokkaanse gemeenschap.

Rotterdam: Marokkaans, Nederlands Caribische, vluchtelingen, Surinaamse, Kaapverdiaanse en Poolse gemeenschappen.

Utrecht: Marokkaanse gemeenschap. In Utrecht is de keuze gemaakt om binnen de pilot in te zetten op een doelgroep om zo intensieve samenwerking op te zetten met deze gemeenschap om zo samen te kunnen werken aan het realiseren van goede plaatsen voor kinderen uit deze gemeenschap.

De bij de pilot betrokken migrantenorganisaties hebben sleutelfiguren vanuit de verschillende gemeenschappen geworven om de bewustwording

te kunnen realiseren.

In totaal waren twintig sleutelfiguren betrokken bij de pilot. Het waren sleutelfiguren van Marokkaanse, Turkse, Iranese, Surinaamse, Nederlands Caribische, Poolse, Kaapverdiaanse en Somalische afkomst. Er waren tien vrouwen en tien mannen betrokken.

In totaal hebben vijftig bijeenkomsten plaatsgevonden in de steden.

	Amsterdam	Rotterdam	Utrecht	Den Haag
Voorlichtingen	Marokkaans 6	Marokkaans 4	Marokkaans 8	Marokkaans 2
	Turks 10	Kaapverdisch 4		Turks 1
	Moeanders 1	Caribisch Nederlands 3		Somalisch 1
		Surinaams 4		
		Moelanders 3		
		Vluchtelingen 3		

Per bijeenkomst waren gemiddeld 22 mensen aanwezig. In totaal heeft de pilot dus meer dan 1100 mensen bereikt.

De dialogen waren belangrijk. Bij veel bijeenkomsten hebben we gezien dat mensen niet goed weten wat pleegzorg is. Dat ze het systeem van Nederland rondom jeugdzorg niet begrijpen en dat er veel negatieve oordelen bestaan over de instellingen. Er is veel angst en wantrouwen, maar ook veel zorg over de kinderen en de wens dat ze terecht komen in een goed gezin. We hebben mensen zien worstelen met het belang van de kinderen aan de ene kant en het wantrouwen naar de instellingen aan de andere kant.

Mensen die geïnteresseerd waren geraakt door de bijeenkomsten hebben via een extra attitude bijeenkomst in drie steden meer informatie gekregen over wat het inhoudt om pleeggezin te worden. Vanuit de bijeenkomsten zijn verschillende gezinnen in gesprek gegaan met pleegzorginstellingen om te kijken of ze als pleeggezin een bijdrage kunnen leveren aan het opvangen van kinderen. Hieruit hebben we gezien dat een aantal gezinnen wel voldoende motivatie had, maar door woonruimte, taalbeheersing of andere knelpunten niet aansloot bij de criteria van de pleegzorginstellingen.

Een situatie waar met name de migrantenorganisaties aandacht voor vragen. Er bestaat een behoefte aan gezinnen, maar de criteria zijn moeilijk haalbaar voor gezinnen die wel de juiste motivatie hebben.

Op het moment van het schrijven van deze beschrijving van de aanpak is nog geen duidelijk inzicht in hoeveel pleeggezinnen de pilot heeft opgeleverd. Er zijn gezinnen nog aan het overwegen om zich aan te melden, er zijn gezinnen in procedure, maar er zijn ook gezinnen waar via kindgericht werven en bemiddeling inmiddels kinderen geplaatst zijn.

Belangrijke dingen die de dialogen ons geleerd hebben zijn:

- Bewustzijn over wat pleegzorg is.
- Consensus dat kinderen die niet thuis kunnen wonen opgevangen moeten worden in een gezin dat lijkt op dat van hun.
- Goede dialogen over wat pleegzorg is binnen de verschillende culturen.
- Grote diversiteit hierin, aandacht voor de verschillende culturen noodzakelijk.
- Goed kijken naar wat we vragen van pleeggezinnen (criteria).

Adviezen vanuit de gemeenschappen aan de partners:

- Er wordt weinig gedaan aan preventie en daar moet de focus op liggen.
- Er moet ingezet worden op opvoeding.

- De ouders moeten meer betrokken worden bij de opvoeding van hun kinderen.
- Als het thuis niet goed gaat, moet het probleem intern (binnen familie) opgelost worden.
- Vaak informele pleegzorg, angst om dit formeel te maken.
- Het nemen van verantwoordelijkheid voor een ander kind is lastig.
- Het opvoeden van eigen pubers is zwaar, laat staan als het een kind is van een ander. Vooral een kind dat al door zijn/haar thuis omstandigheden 'beschadigd' is.
- Er bestaat veel moeite met de bemoeienis van verschillende instanties bij de plaatsing van een pleegkind.
- Angst dat wanneer je iemand op gaat vangen ze ook jouw gezin onder de loep leggen.
- Mensen zijn niet gewend aan de overheidsbemoeienis en niet bekend met het rechtssysteem in Nederland.
- Zien geen verschil tussen jeugdzorg en pleegzorg.
- Bureau Jeugdzorg gaat te snel kinderen (van migranten gezinnen) uit huis plaatsen. Het gezin krijgt niet de kans om het probleem thuis op te lossen.
- Bureau Jeugdzorg is meestal te streng voor migranten gezinnen.
- Bureau Jeugdzorg moet meer rekening houden met de problemen van migranten gezinnen, want ze zitten tussen twee culturen die tegenover elkaar liggen.

4.3 Een korte reflectie van de partners

In deze paragraaf zullen we iets meer vertellen over de ervaringen van de partners met de pilot en de resultaten.

Het was voor de partners een waardevolle pilot. De samenwerking tussen verschillende pleegzorginstellingen en migrantenorganisaties was nieuw.

De pilot heeft ons geleerd dat deze samenwerking meerwaarde heeft. De instellingen hebben behoefte aan een brug naar de gemeenschappen en de migrantenorganisaties willen partner zijn van instellingen, maar weten vaak nog onvoldoende contacten te leggen. Met deze pilot hebben de partners elkaar beter leren kennen, meer van elkaars werken geleerd en gezien hoe ze elkaar kunnen versterken in het creëren van een betere situatie voor de kinderen die een veilig thuis nodig hebben. Ook hebben we gezien dat er veel verschil is in organisatiecultuur en individuele belangen om bij te dragen aan een thema als dit. Binnen een pilot als deze moet er dan ook voldoende ruimte zijn om alle partners voldoende met elkaar in gesprek te laten gaan over de doelen, wat we willen bereiken en hoe, maar ook het elkaar leren kennen is belangrijk.

Zowel de pleegzorginstellingen als de migrantenorganisaties wisten nog niet goed wat ze aan elkaar hadden en wat ze van elkaar konden verwachten. Aan het einde van de pilot zie je dat deze verwachtingen nog niet altijd overeenkomen. Vragen als: wordt de juiste doelgroep bereikt? Is dit de doelgroep waarbinnen we gezinnen verwachten te werven? Zijn de regels voor nieuwe gezinnen te streng of wel cultuursensitief?

Ook de dialogen met de gemeenschappen hebben ons veel geleerd. Er is veel vraag naar preventieve inzet. Men begrijpt dat kinderen moeten opgroeien in een veilige omgeving. Mensen begrijpen dat wanneer die er niet is er ingegrepen moet worden, maar de vraag blijft bij hun liggen in de preventie. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de gezinnen veilig zijn/ worden zodat kinderen thuis kunnen blijven. Ook blijkt het wantrouwen naar instelling erg en hardnekkig te zijn. We hebben veel pijn en negatieve verhalen gezien. Zo veel dat de angst voor de instellingen mensen ervan weerhoudt om andere kinderen te helpen. Wel heb ik veel waardering voor de informele pleegzorg die bestaat onder gemeenschappen. Veel mensen helpen kinderen in hun naaste familie, maar proberen hierbij de betrokkenheid van instanties te vermijden. Hoewel ik grote waardering

heb voor deze informele zorg, is aandacht voor hun knelpunten wel noodzakelijk. Bijvoorbeeld kan het niet hebben van de voogdij leiden tot problemen met het afsluiten van ziekenfondsverzekeringen of het inschrijven op school.

Het belangrijkste dat de pilot voor ons bereikt heeft, is dat mensen met elkaar in gesprek zijn gegaan over pleegzorg. Het pleegzorgsysteem is voor veel gemeenschappen onbekend en omringt met negatieve verhalen en ervaringen. Met de pilot is het gelukt om mensen informatie te geven, de ruimte te geven om met elkaar de negatieve ervaringen te bespreken, maar vooral ook om mensen te laten zien dat deze kinderen een goede situatie verdienen en dat deze er alleen kan komen als iedereen daarin verantwoordelijkheid neemt en zich inzet voor deze kinderen.

Het opleiden en inzetten van de sleutelfiguren kan prima werken, mits hierin goed wordt geïnvesteerd. De sleutelfiguren hebben binnen de pilot nog niet echt een ambassadeursrol gespeeld. Ambassadeurs zouden vanuit hun eigen persoonlijke ervaringen als pleegouders een goede voorbeeldfunctie kunnen uitoefenen. Het is goed dat in de toekomst nog verder vorm te geven.

Het is belangrijk om te investeren in het bereiken van migrantengezinnen. De professionals van de pleegzorginstellingen moeten beter in staat zijn om in contact te komen met diverse gemeenschappen. Het negatieve beeld over pleegouderschap dient omgebouwd te worden naar dat van een trotse en dankbare daad.

Maatwerk is van cruciaal belang. Het veralgemeniseren van de criteria voor pleeggezinnen bijvoorbeeld zou kunnen leiden tot uitsluiting van gezinnen die voldoende competent zijn om als pleegouders te functioneren. Er zijn vooroordelen over de opvoedingsvaardigheden van migrantenouders.

